

політики, яка є системою прийняття рішень підприємством щодо визначення рівня цін.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ РИНКУ ЗЕРНА В УКРАЇНІ

*Арапін Ю.М., здобувач наукового ступеня доктора філософії
A_I_H@i.ua*

*Науковий керівник: Андрущенко І.Г., к.ю.н., професор,
професор кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань
Національна академія внутрішніх справ*

Вітчизняний ринок зерна (далі – РЗ) в Україні посідає пріоритетне місце у структурі національної економіки. Виробництво, зберігання, переробка та експорт зернових культур є не лише одним із основних джерел формування дохідної частини державного бюджету, а й базовим місцем працевлаштування робочої сили, яка проживає в сільській місцевості. Підкреслимо, що за останні десять-п'ятнадцять років Україна значно підвищила обсяги з постачання зернових на міжнародний ринок, а експортний попит і надалі буде вагомим мотиваційним аспектом та основою розвитку вітчизняного РЗ.

Одну з ключових ролей у цих процесах відіграє публічне адміністрування (далі – ПА) РЗ в Україні.

Наразі належне ПА РЗ в Україні:

- підвищує прозорість ринку, а отже довіру його інвесторів та безпосередніх учасників;
- є інструментом контролю запасів зернових культур;
- забезпечує попередження проблем якості зернових культур;
- зберігає ідентичність та походження продуктів переробки на основі зерна;
- сприяє освоєнню нових ринків збуту зернових культур;
- запобігає вчиненню шахрайських дій, фальсифікацій та недобросовісної конкуренції;
- є механізмом ліквідації забруднених продуктів та визначення таких джерел під час спалаху хвороб тощо [1].

Разом з тим, вітчизняний РЗ потребує швидкої мінімізації невідповідності темпів розвитку зернового господарства та транспортно-логістичної інфраструктури. Необхідно визначити чіткі та прозорі стандарти діяльності суб'єктів РЗ, які здатні стимулювати вільну конкуренцію та заохочувати приватних інвесторів до

розбудови об'єктів логістичної та транспортної інфраструктури [2, с. 15].

Зважаючи на стратегічно визначений курс України на інтеграцію у світовий економічний простір, на часі вкрай актуальним постає питання визначення векторів подальшого розвитку ПА РЗ в Україні. Зокрема до таких можна віднести:

- стимулювання виробництва зернових культур та продуктів їх переробки;
- формування сприятливої для РЗ інвестиційної, кредитної, податкової, митної політики;
- визначення порядку експорту та імпорту зернових культур та продуктів їх переробки за міжнародними договорами;
- захист майнових інтересів виробників зернових культур та спрямованість на забезпечення стабільності виробництва в сфері АПК тощо [3].

Слід також посилити контроль за тарифами використання залізничної інфраструктури, стимулювання залучення інвестицій в оновлення потужностей зі зберігання та відвантаження зерна, автоматизацію транспортно-логістичних процесів, що забезпечить поступове зростання ефективності функціонування вітчизняного РЗ. Досягнення Україною лідируючих позицій на світовому РЗ сприятиме комплексна та системна робота щодо підвищення конкурентоспроможності та зростання якості вітчизняного зерна, розвиток та активне впровадження принципів зернової логістики, активізації держави в міжнародних організаціях, забезпечення прогнозованості та прозорості РЗ [4].

У зв'язку з чим варто виділити такі пріоритетні напрямки здійснення ПА РЗ в Україні:

- державна підтримка всіх суб'єктів вітчизняного РЗ повинна мати не епізодичний, а систематичний характер;
- розвиток зернопереробки в державі, як однієї із стратегічно важливих галузей, що забезпечує продовольчу безпеку України, повинен мати не формальний, а практичний характер;
- забезпечення з боку держави процесу подальшого розширеного відтворення виробництва зернових культур та продуктів їх переробки, тобто виробництва, розширення якого здійснюється за рахунок отриманих виробником доходів;

– протекціонізм вітчизняних виробників зерна, що спрямований на підтримку та захист національного виробника від іноземної конкуренції на зовнішньому і внутрішньому ринках [5];

– сприяння інтенсифікації виробництва зернобобових, що, у свою чергу, буде спонукати зростання рівня рентабельності виробництва та забезпечення конкурентоздатності продукції;

– стимулювання з боку держави розвитку агрострахування в Україні, оскільки РЗ має високу залежність від природних кліматичних ризиків;

– підтримка на державному рівні нових форм географічного та організаційно-економічного співробітництва між усіма учасниками економіки країни;

– усунення асиметрії інформації серед суб'єктів вітчизняного РЗ, що полягає в організації системи своєчасного інформування виробників зерна про державні цільові бюджетні програми пільгового та/або цільового кредитування, фінансування, державного відшкодування збитків та страхових платежів тощо [6, с. 8-12].

Література.

1. Качка Т. А. За кулісами миллионів тонн експорту. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2021/02/18/671144/>.

2. Андрущенко І. Г. Залучення іноземних інвестицій в економіку країни з використанням процедури злиття і поглинання господарюючих суб'єктів. *Вчені записки Таврійського національного університету*. Серія: Юридичні науки. 2021. Том 32 (71) № 4. С. 13-18. URL: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/5.pdf.

3. Лукаш С. М. Державне регулювання ринку зерна: реалії та перспективи. URL: http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/8121/1/%D0%9B%D1%83%D0%BA%D0%B0%D1%88%20%D0%A1.%D0%9C._%D0%94%D0%95%D0%A0%D0%96%D0%90%D0%92%D0%9D%D0%95%20%D0%A0%D0%95%D0%93%D0%A3%D0%9B%D0%AE%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%A0%D0%98%D0%9D%D0%9A%D0%A3%20%D0%97%D0%95%D0%A0%D0%9D%D0%90-%20%D0%A0%D0%95%D0%90%D0%9B%D0%86%D0%87%20%D0%A2%D0%90%20%D0%9F%D0%95%D0%A0%D0%A1%D0%9F%D0%95%D0%9A%D0%A2%D0%98%D0%92%D0%98.pdf.

4. Черемісіна С. Г. Ринок зернових культур в Україні: аналіз сучасного стану та перспективи розвитку. *Економіка АПК*. 2021. № 2. С. 57. URL: https://eaprk.com.ua/web/uploads/pdf/ekonomikaaprk_2021_02_p_48_58.pdf.

5. Протекціонізм. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC>.

6. Мартинова Л. В. Особливості державного регулювання ринку зерна в Україні. *Модернізація фінансово-кредитної системи: досвід та перспективи*. Матеріали II міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. С. 9-10. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/84593456.pdf>.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

*Баранов Є.О., студент
klmvgr30220@ukr.net*

*Бутенко Д.С., к.е.н., доцент кафедри підприємництва і торгівлі
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця*

Управління ризиками підприємства є важливим аспектом забезпечення його конкурентоспроможності. Ризики можуть виникати з різних джерел, включаючи фінансові, операційні, технологічні, репутаційні та юридичні. Одним із основних завдань управління ризиками є ідентифікація та оцінка потенційних ризиків, які можуть вплинути на досягнення цілей підприємства. Це дозволяє розробити стратегії та заходи щодо мінімізації чи управління цими ризиками. Важливим аспектом управління ризиками є розробка та реалізація системи контролю та моніторингу, яка дозволяє відслідковувати та оцінювати ефективність вжитих заходів щодо управління ризиками. Це дозволяє своєчасно реагувати на зміни довкілля та внутрішніх умов, які можуть вплинути на ризики підприємства.[1] Іншим важливим аспектом управління ризиками є розробка плану аварійного відновлення, який визначає кроки та процедури, які мають бути здійснені у разі виникнення ризикових ситуацій. Це дозволяє мінімізувати втрати та знизити вплив негативних подій на діяльність підприємства. Важливо, що управління ризиками є безперервним процесом, який потребує постійного моніторингу та аналізу. Підприємства мають бути готові до змін довкілля та швидко реагувати на нові ризики та можливості.[1] В цілому, ефективне управління ризиками підприємства дозволяє йому бути більш конкурентоспроможним та стійкішим до негативних впливів і готовим до використання нових можливостей. Воно допомагає підприємству досягати своїх цілей та створювати довгострокову стійку цінність для своїх зацікавлених сторін. Коли йдеться про управління ризиками підприємства, важливо розуміти, що кожна галузь та кожна компанія мають власні унікальні ризики. Наприклад, фінансові ризики можуть включати коливання валютних курсів, відсоткових ставок або зміни в